

IPLOS – pseudonymt helseregister

19.05.2008

IPLOS-registeret:

- **Hjemlet i helseregisterloven § 8 andre ledd**
- **Egen forskrift**
  - **Vedtatt av Kongen i Statsråd 17. februar 2006**
  - **Trådte i kraft 1. mars 2006**
- **Persontydig, men ikke personidentifiserbart register, dvs. pseudonymt helseregister.**
  - **Informasjon om utvikling over tid**
  - **Sammenstilling av opplysninger fra flere registre**
- **Obligatorisk register**
  - **Sikre fullstendighet og kvalitet**

Formål med IPLOS-registeret

- Overvåking, kvalitetssikring, planlegging, utvikling og overordnet styring av sosial- og helsetjenesten og sosial- og helseforvaltningen
- Vurdere ressursutnyttelse, kvalitet og effektivitet i tjenesten
- Økt kunnskap gjennom forskning
- Utarbeidelse av nasjonal, regional og lokal statistikk

Grunnlag for å yte bedre og riktigere tjenester og planlegge den videre utvikling.
Bidra til god ressursutnyttelse samt likeverdige og virkningsfulle tjenester.

Data som kan inngå i registeret

- Tildelt pseudonym for søker/mottaker av pleie- og omsorgstjenester
- Bakgrunnsopplysninger
- Opplysninger av betydning for vurdering av tjenestebehov
  - bolig og hushold
  - bistandsbehov i dagliglivets aktiviteter
  - Diagnose der det er relevant
  - vurdert av lege / tannhelsepersonell
- Opplysninger om tjenester, evt. avslag

Utlevering av statistikk / data

- IPLOS-forskriften kapittel 5 regulerer utlevering av statistikk og data fra registeret
- Forutsetning:
  - Ingen personer skal gjenkjennes – personvernet skal ivaretas
  - Kategorier med færre enn fem brukere skal prikkes i forbindelse med IPLOS-statistikk.
- Forskriften regulerer også adgangen til å sammenstille opplysninger i IPLOS-registeret med opplysninger i andre registre – og hvordan data kan sammenstilles (kun med andre pseudonyme opplysninger).

Aktører

- **Kommunens saksbehandlere og tjenesteytere** registrerer IPLOS-data som en del av grunnlaget for vedtak om omsorgstjenester. Inngår i omsorgstjenestens fagsystem / journal
- **Tiltrodd pseudonymforvalter (TPF)** er en uavhengig instans som mottar data for pseudonymisering av fødselsnumrene
- **SSB**
mottar pleie- og omsorgsdata med pseudonym og drifter IPLOS-registeret
- **Helsedirektoratet** - databehandlingsansvarlig

Dataflyten

- **Fra fagsystemet / journalen** i kommunene genereres IPLOS-dataene i IPLOS eksportformat (xml-melding)
- **Kryptering:** Dataene **krypteres** i sikker sone i kommunene
- **Innsending:** I kommunene overføres til åpen sone med tilgang til internett og sendes kryptert til TPF
- **Tiltrodd pseudonymforvalter (TPF)** mottar data i form av krypterte meldinger. TPF har bare tilgang til fødselsnummer for pseudonymisering, ikke til IPLOS-dataene
- Melding med IPLOS-data og pseudonym **sendes kryptert til IPLOS-registeret i SSB**

Risikoanalyse av IPLOS

- I tråd med Helsedirektoratets policy for risikovurderinger og krav i personopplysningsloven ble det gjennomført en risikovurdering i perioden juni – november 2006 før løsningen for innsending til det sentrale registeret ble satt i drift.

Sikkerhetsområdene

Prioritert på følgende måte:

- **Konfidensialitet**
  - Helse- og personopplysninger skal kun være tilgjengelig for autoriserte personer og prosesser
- **Integritet**
  - Helse- og personopplysninger skal være fullstendige, nøyaktige og gyldige, og et resultat av autoriserte og kontrollerte aktiviteter
- **Sporbarhet**
  - Opprinnelse eller endringer av helse- og personopplysninger skal spores til den ansvarlige som har utført oppgaven
- **Tilgjengelighet**
  - Helse- og personopplysninger skal være tilgjengelige iht definerte servicekrav. (Viktig krav: Ingen skal ha samtidig tilgang til fødselsnr, pseudonym og helseopplysninger).

Videre utvikling av IPLOS

- **På bakgrunn av kritikk fra brukerorganisasjonene har Helsedirektoratet gjennomført en rekke tiltak og lagt stor vekt på samarbeid med disse organisasjonene.**
- **Jan-feb 2007:**
  - Ny veileder der beskrivelser som ble oppfattet som krenkende ble fjernet
  - 8 regionale konferanser for kommunene med hovedvekt på etikk, saksbehandling og bruk av IPLOS i praksis. Brukerorganisasjonene deltok med innlegg.
- **Mai 2007 nedsatte Direktoratet en arbeidsgruppe som skulle jobbe med videre utvikling av IPLOS.**

Arbeidsgruppen

- **Formål:** at IPLOS skal bli et best mulig verktøy for brukere, for tjenesteytere (kommunen) og for sentrale myndigheter.
- **Deltakere:** FFO, SAFO, NPF, KS, to kommuner, NSF, Fagforbundet, SSB og Helsedirektoratet
- Gruppens rapport ble ferdigstilt i april 2008.

Problemstillinger som har vært drøftet i gruppen er blant andre:

- Egen skår for ikke relevant
- **Samfunnsdeltakelse inn som ny opplysning**
- **Søknadsdato inn som ny opplysning**
- **Sivilstand går ut som opplysning**
- **Diagnoser - Helse- og omsorgsdepartementet avgjør**
- **Psykisk helse og rus – gjennomgang av forslag fra en egen arbeidsgruppe**
- **Bedre statistikk om boliger – ”institusjonalisering av boligene”**
- **Opplysning om kommunens behandling av klage på vedtak tas inn**

Videre framdrift

- **Styrke opplæringen mot kommunene for å øke kompetansen, bedre saksbehandlingen, sikre enhetlig registrering og forankre formål og nytteverdi.**
- **Bidra til at kommunene ivaretar sikkerhet knyttet til behandling av personopplysninger i henhold til gjeldende regelverk ved å sette fokus på personvern og datasikkerhet i kommunene, bl.a. gjennom dialog med KS og Datatilsynet.**
- **Ny versjon IPLOS planlegges tatt i bruk fra 01.01.2009.**